आकाशवाणी समाचार- नेपाली

मितिः ०७ नोभेम्बर २०२५

समयः ०७.२५ - ०७: ३५ बजे (*अवधिः १० मिनट*)

मुख्य समाचार

- प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले राष्ट्रिय गीत "वन्दे मातरम्" को १५० औं वार्षिकोत्सव मनाउन आज नयाँ दिल्लीमा एक वर्ष लामो स्मारक कार्यक्रमको उद्घाटन गर्नुहुनेछ।

- बिहार चुनावको पहिलो चरणको मतदान हिजो शान्तिपूर्ण रूपमा सम्पन्न , पहिलो चरणमा रेकर्ड 64.66 प्रतिशत मतदान भएको छ।

- केन्द्रीय वित्तमंत्री निर्मला सीतारमणले सरकारले खुद्रा विक्रेताहरूलाई फ्युचर्स र विकल्पहरूमा व्यापार गर्न निषेध नगर्ने अनि लगानीसँग सम्बन्धित जोखिमहरूको बारेमा जागरूकता जगाउने बताउनुभएको छ।

- नेपाल सरकारले ८ र ९ सेप्टेम्बर मा भएको जेनेरेशन -जेड विरोध प्रदर्शनमा मारिएका ४५ जनालाई सहिद घोषणा गरेको छ।

- महिला प्रिमियर लिग क्रिकेट २०२६ को लागि हिज रिटेन्सनको घोषणा गरिएको छ।

पीएम-वंदे मातरम्

प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले राष्ट्रिय गीत "वन्दे मातरम्" को १५० औं वार्षिकोत्सव मनाउन आज नयाँ दिल्लीमा एक वर्ष लामो स्मारक कार्यक्रमको उद्घाटन गर्नुहुनेछ। उहाँले यस अवसरमा एक स्मारक डाक टिकट र सिक्का पनि जारी गर्नुहुनेछ।एक सामाजिक सञ्जाल पोस्टमा, प्रधानमन्त्री मोदीले यो दिन प्रत्येक भारतीयको लागि महत्त्वपूर्ण अवसर रहेकोको बताउनुभएको छ। उहाँले वन्दे मातरम्लाई एक प्रेरणादायी आह्वानको रूपमा वर्णन गर्नुभयो जसले कैयन पुस्ताहरूलाई प्रेरित गरेको छ र देशभरि देशभक्तिको स्थायी भावना जगाएको छ।कार्यक्रममा समाजका सबै वर्गहरूको उत्साहजनक सहभागिताका साथ सार्वजनिक स्थानहरूमा "वन्दे मातरम्" को पूर्ण संस्करणको सामूहिक गायन समावेश हुनेछ। वन्दे मातरम् को रचना बंकिमचन्द्र चटर्जीले अक्षय नवमी, ७, नोभेम्बर १८७५ मा गर्नुभएको थियो। यो पहिलो पटक साहित्यिक पत्रिका बंगदर्शनमा उहाँको उपन्यास आनन्दमठको अंशको रूपमा प्रकाशित भएको थियो। मातृभूमिलाई शक्ति, समृद्धि र दिव्यताको प्रतीकको रूपमा आह्वान गर्दै, गीत भारतको एकता र राष्ट्रिय गौरवको स्थायी प्रतीक बन्यो।

बिहार चुनाव

बिहार चुनावको पहिलो चरणको मतदान हिजो शान्तिपूर्ण रूपमा सम्पन्न भयो। बिहार विधानसभाको पहिलो चरणको मतदानमा रेकर्ड 64.66 प्रतिशत मतदान भएको छ। 1 हजार 314 उम्मेदवारहरूको भाग्य ईभीएममा बन्द भएको छ। यस चरणका प्रमुख उम्मेदवारहरूमा भाजपा नेताहरू तथा उपमुख्यमन्त्री सम्राट चौधरी र विजय कुमार सिन्हा, नीतीश कुमारको मन्त्रिपरिषद्का 16 मन्त्रीहरू र आरजेडी नेता तथा महागठबन्धनका मुख्यमन्त्री पदका उम्मेदवार तेजस्वी प्रसाद यादव समावेश छन्।छुटपुट घटनाहरू बाहेक, मतदान समग्रमा शान्तिपूर्ण रूपमा सम्पन्न भयो। लखीसराय जिल्लाको मतदान केन्द्र नजिकै उपमुख्यमन्त्री तथा भाजपा उम्मेदवार विजय कुमार सिन्हाको काफिलामाथि केही बदमाशहरूले हमला गरे। निर्वाचन आयोगले यो घटनालाई गम्भीरतापूर्वक लिएको छ र पुलिस महानिदेशक विनय कुमारलाई यसमा संलग्न मानिसहरु विरुद्ध कडा कारबाही गर्न निर्देशन दिएको छ।निर्वाचन आयोगको अन्तर्राष्ट्रिय निर्वाचन आगन्तुक कार्यक्रम अन्तर्गत, छ देशका प्रतिनिधिहरूले पटना, मुजफ्फरपुर,

वैशाली र नालन्दाका निर्वाचन क्षेत्रहरूको भ्रमण गरे। उनीहरुले मतदान प्रक्रिया अवलोकन गरे र स्वतन्त्र, निष्पक्ष र पारदर्शी चुनाव सुनिश्चित गर्न निर्वाचन आयोगको प्रयासको प्रशंसा पनि गरे।विधानसभा चुनावको दोस्रो चरणको मतदान 11 नोभेम्बर मा हुनेछ। मतगणना 14 नोभेम्बर मा हुनेछ।

वित्तमंत्री निर्मला सीतारमण

केन्द्रीय वित्तमंत्री निर्मला सीतारमणले सरकारले खुद्रा विक्रेताहरूलाई वाचा र विकल्पहरूमा व्यापार गर्न निषेध नगर्ने बरु त्यस्ता लगानीसँग सम्बन्धित जोखिमहरूको बारेमा जागरूकता जगाउने बताउनुभएको छ।हिज मुम्बईमा १२ औं एसबीआई बैंकिङ तथा इकॉनॉमिक्स सम्मेलन २०२५ लाई सम्बोधन गर्नुहुदै सीतारमणले यस मुद्दालाई समाधान गर्न सुझावहरू माग्नुभयो र लगानीकर्ताहरूले यसमा संलग्न जोखिमहरू बुझ्नुपर्ने कुरामा जोड दिनुभयोसेबीका अध्यक्ष तुहिन कान्त पाण्डेले साप्ताहिक डेरिभेटिभ सम्झौताहरू बन्द गर्ने कुरालाई अस्वीकार गरेको केही दिनपछि यो बयान आएको हो। सेबीद्वारा गरिएको एक अध्ययनले २०२४-२५ मा वाचा र विकल्प क्षेत्रका ९१ प्रतिशतभन्दा बढी व्यापारीहरूले १ लाख करोडभन्दा बढीको संचयी घाटा सामना गरेको बताएको छ। यो रकम जिम्मेवार लगानी र पूँजी निर्माणको लागि प्रयोग गर्न सकिन्थ्यो।फ्युचर्स ट्रेडिंगमा, खरीददार र विक्रेताहरूले भविष्यमा निश्चित समयमा निश्चित मूल्यमा स्टक, सूचकांक वा वस्तु किन्न वा बेच्न सम्झौता गर्छन्, जसको लागि मूल्य र मात्रा पूर्व-निर्धारित हुन्छ।

भारतीय कृषि अनुसन्धान परिषद्

भारतीय कृषि अनुसन्धान परिषद् (ICAR) का महानिर्देशक डा. मांगी लाल जाटले देशको पोषण सुरक्षा लक्ष्यहरू प्राप्त गर्न संस्थानले भारतीय चिकित्सा अनुसन्धान परिषद्सँग नजिकबाट काम गर्ने बताउनुभएको छ। बेंगलुरुमा चार दिवसीय भारतीय बागवानी कांग्रेसको उद्घाटन समारोहमा बोल्नुहुदै डा. लालले जैविक रूपमा सुदृढ खाद्य पदार्थ, कृषि जैविक विविधता र स्थानीय खानालाई प्रवर्द्धन गर्ने प्रधानमन्त्रीको आह्वानको प्रतिक्रियामा ११ नोभेम्बरमा नयाँ दिल्लीमा ICAR र भारतीय चिकित्सा अनुसन्धान परिषद्सँग बैठक आयोजना गरिने बताउनुभयो। उहाँले एक बलियो पोषण कार्यक्रम आवश्यक रहेको र भारतमा औषधीय र सुगन्धित बिरुवाहरू विकास गर्न आयुष विभागले ICAR सँग नजिकबाट काम गरिरहेको बताउनुभयो।

वन्दे मातरम

देशले राष्ट्रिय गीत, वन्दे मातरमको १५० औं वार्षिकोत्सव मनाउँदैछ। यो एउटा यस्तो गीत हो जसले कैयन पुस्तालाई एकताबद्ध हुन, अगाडि बढ्न र राष्ट्रको भावनाको उत्सव मनाउन प्रेरित गरेको छ। प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले आफ्नो मन की बात कार्यक्रममा यदि देशभक्ति शब्दहरू भन्दा बाहिरको भावना हो भने, वन्दे मातरम त्यो भावनालाई मूर्त रूप दिने गीत हो भनि बताउनुभएको छ।

सुन्नुहोस भारतको यो प्रतिष्ठित राष्ट्रिय गीतको इतिहासको बारेमा हाम्रो संवाददाताको एक रिपोर्ट

(byte)

सेबी - ऑनलाइन निवेश

भारतीय प्रतिभूति एवं विनिमय बोर्ड - सेबीले प्रमुख सामाजिक सञ्जाल प्लेटफर्महरू र इन्टरनेट सर्च इन्जिन प्रदाताहरूलाई धोखाधडी लगानी गतिविधिहरू विरुद्ध सुरक्षा उपायहरू बलियो बनाउन आग्रह गरेको छ।एक औपचारिक संदेशमा सेबीले यी माध्यमहरुबाट शेयर बाजारमा विज्ञापनदाता सत्यापनलाई अनिवार्य गर्ने अनुरोध गरेको छ जसबाट यो सुनिश्चित गरिन सकियोस कि केवल सेबी-पंजीकृत संस्थाहरुलाई मात्र निवेश उत्पादहरु अनि सेवाहरुलाई बढ़ावा दिने अनुमति प्रदान गरियोस।नियामकले लगानीकर्ताहरूलाई धोखाधडी एपहरूबाट बच्न मद्दत गर्न दर्ता भएका मध्यस्थकर्ताहरूको लागि छुट्टै प्रमाणीकरण प्रक्रिया सुरु गर्न सिफारिस गरेको छ।

नेपाल - जेन-जेड विरोध प्रदर्शन

नेपाल सरकारले ८ र ९ सेप्टेम्बर मा भएको जेनेरेशन -जेड विरोध प्रदर्शनमा मारिएका ४५ जनालाई सहिद घोषणा गरेको छ। सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्री जगदीश खरेलले जेनेरेशन-जेड विरोध प्रदर्शनमा मारिएकाहरूलाई सहिद घोषणा गर्ने मन्त्रिपरिषद्ले निर्णय लिएको बताउनुभएको छ। श्री खरेलले गृह मन्त्रालय, विभिन्न जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकाय र अन्य सम्बन्धित सरोकारवालाहरूबाट प्राप्त प्रतिवेदनका आधारमा शहिदको दर्जा दिने निर्णय गरिएको बताउनुभयो।सरकारले उनीहरूलाई शहिद घोषणा गर्ने निर्णयसँगै उनीहरूको नामको सूची सार्वजनिक गरिएको छ। नेपालमा प्रदर्शनका क्रममा मृत्यु हुनेको संख्या ७२ पुगेको छ, जसमा ५९ प्रदर्शनकारी, १० जेलका कैदी र तीन सुरक्षाकर्मी समावेश छन्।नेपाल सरकारले शहिदका परिवारलाई १० लाख रुपैयाँ क्षतिपूर्ति प्रदान गर्नेछ।

जितेंद्र - लक्ज़मबर्ग

भारत अनि लक्जमबर्गले विज्ञान, प्रविधि र अन्तरिक्ष अन्वेषणमा सहयोग बढाउने प्रतिबद्धता दोहोर्‍याएको छ। नयाँ दिल्लीमा भएको बैठकमा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्री डा. जितेन्द्र सिंह र लक्जमबर्गको ग्रान्ड डचीका राजदूत क्रिश्चियन बिवरले युरोपेली बजारहरूमा भारतीय अन्तरिक्ष स्टार्टअपहरूलाई प्रवर्द्धन गर्ने अवसरहरूबारे छलफल गर्नुभयो। मन्त्रालयले बताए अनुसार बैठकमा साइबर सुरक्षा, क्वान्टम प्रविधि र कृत्रिम बुद्धिमत्ता जस्ता नवप्रवर्तन-संचालित क्षेत्रहरूमा संयुक्त पहलहरू अगाडि बढाउने बारेमा विचार भयो।

पाक-अफ़ग़ान शांति वार्ता

पाकिस्तान र अफगानिस्तानबीचको शान्ति वार्ता हिज टर्कीको इस्तानबुलमा पुनः सुरु भएको छ। वार्ताको उद्देश्य हालैको सीमापार तनाव कम गर्नु हो। यसअघि गत महिनाको १५ तारिखमा दुवै पक्षबीच युद्धविराममा सहमति भएको थियो। १९ अक्टोबरमा दोहा र २५ अक्टोबरमा इस्तानबुलमा भएको दुई चरणको वार्तामा यसलाई थप विस्तार गरिएको थियो।यसैबीच, हिज दुई पक्षबीच सीमापार गोलीबारी भएको खबर प्राप्त भएको छ ।

महिला प्रिमियर लिग क्रिकेट रिटेन्सन

महिला प्रिमियर लिग क्रिकेट २०२६ को लागि हिज रिटेन्सनको घोषणा गरिएको छ। डिफेन्डिङ च्याम्पियन मुम्बई इन्डियन्सले आफ्नो कप्तान हरमनप्रीत कौरलाई रिटेन्समा राखेको छ, जसले हालैको आईसीसी महिला विश्वकपमा भारतीय टोलीलाई जित दिलाउन नेतृत्व गरेकी थिइन्। रोयल च्यालेन्जर्स बैंगलोरले भारतीय ब्याट्सम्यान स्मृति मन्धानालाई पनि रिटेन्समा राखेको छ। रोयल च्यालेन्जर्सले एलिस पेरी र रिचा घोष जस्ता प्रमुख खेलाडीहरूलाई रिटेन्समा राखेको छ। तीन पटकको उपविजेता दिल्ली क्यापिटल्सले शफाली वर्मा र जेमिमा रोड्रिग्सलाई रिटेन्समा राखेको छ। गत सिजन असाधारण रूपमा राम्रो प्रदर्शन गर्ने उत्तर प्रदेश वारियर्सले अनक्याप्ड श्वेता सेहरावतलाई रिटेन्समा राखेको छ र गत सिजनकी प्लेयर अफ द टुर्नामेन्ट दीप्ती शर्मालाई रिटेन्समा राखेको छ।गुजरात जायन्ट्सले एश्ले गार्डनर र बेथ मुनीलाई रिटेन्समा राखेको छ, जबकि हालैको एकदिवसीय विश्वकपमा सर्वाधिक रन बनाउने दक्षिण अफ्रिकाकी लौरा वोल्वार्ड्टलाई पनि रिटेन्समा राखेको छ।

****** ० ******